

بررسی مقایسه‌ای تستهای FSH سرم و pH واژن در تشخیص یائسگی

صدیقه آیتی (M.D.)^۱، زهره یوسفی (M.D.)^۲، محمدتقی شاکری (Ph.D.)^۳.

۱- استادیار، گروه زنان و زایمان، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی مشهد، مشهد، ایران.

۲- دانشیار، گروه زنان و زایمان، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی مشهد، مشهد، ایران

۳- استادیار، گروه پزشکی اجتماعی و بهداشت، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی-درمانی مشهد، مشهد، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: با وجود پیشرفت‌هایی که برای اندازه‌گیری هورمون محرکه فولیکولی (FSH) حاصل شده به بررسی pH واژن کمتر توجه شده است. تاکنون اندازه‌گیری FSH به عنوان تست تشخیص یائسگی مطرح بوده است. بررسی‌های انجام شده نشان می‌دهد استفاده از pH واژن می‌تواند به تشخیص یائسگی کمک نماید که روشی آسان، غیرتهاجمی و ارزان است. هدف از انجام این پژوهش مقایسه‌ای بین میزان FSH سرم و pH ترشحات واژن در تشخیص یائسگی است.

روش بررسی: مطالعه حاضر مطالعه‌ای توصیفی-مقطعی است که روی ۱۲۰ بیمار با علائم بالینی یائسگی در محدوده سنی ۳۱-۹۵ سال، مراجعه کننده به درمانگاه یائسگی بیمارستان قائم (عج) از دی ماه ۸۳ تا تیر ماه ۸۴ انجام شده است. روش نمونه‌گیری غیرتصادفی و مبتنی بر هدف بود. جمع‌آوری اطلاعات به وسیله پرسشنامه انجام گردید و دو متغیر کمی pH واژینال با استفاده از pH سنج مخصوص و FSH سرم در آزمایشگاهی معین برای تمامی بیماران اندازه‌گیری و علاوه بر آن علائم بالینی بیماران ثبت شد. داده‌ها در برنامه آماری SPSS تجزیه و تحلیل شدند و نتایج با آزمون χ^2 و محاسبه ضریب توافق Kappa مورد ارزیابی قرار گرفت. $p \leq 0/05$ از نظر آماری معنی‌دار تلقی شد.

نتایج: براساس اطلاعات حاصل از مطالعه حاضر میزان متوسط pH واژن و در غیاب عفونت‌های واژینال، در زنان یائسه مورد مطالعه $5/33 \pm 0/53$ بود (با حداقل ۴/۱ و حداکثر ۵). با در نظرگرفتن نقطه برش ۴/۵ برای pH واژن و تست مبنای FSH 20 mIU/ml که معیار و شاخص یائسگی است) میزان حساسیت pH در تشخیص یائسگی ۹۷٪ تعیین گردید. میانگین و انحراف معیار میزان هورمون FSH در زنان تحت مطالعه $80/79 \pm 6/42 \text{ mIU/ml}$ است.

نتیجه‌گیری: اندازه‌گیری pH واژن در تشخیص یائسگی حساسیتی شبیه اندازه‌گیری میزان FSH سرم دارد و می‌تواند جایگزین مناسبی در مقابل FSH سرم باشد.

کلید واژگان: یائسگی، هورمون محرک فولیکولی، pH واژن، واژینیت، تشخیص، حساسیت.

مسئول مکاتبه: دکتر صدیقه آیتی، گروه زنان و زایمان، بیمارستان قائم (عج)، مشهد، ایران.

پست الکترونیک: sed-ayati@yahoo.com